

A IV. Európai Kézműves és Kisvállalkozói Konferencia, Stuttgart

Az Európai Bizottság Vállalkozási Főigazgatóságának kezdeményezésére 1990-ben tartották meg az 1. Európai Kézműipari Konferenciát a franciaországi Avignonban, majd 1994-ben Berlinben a 2. Európai Kézműipari Konferenciát. 1997-ben Milánóban került megrendezésre a III. Európai Kézműves Konferencia. Közel egy évtized elteltével, egy teljesen átalakult, megváltozott európai helyzetben szükségszerűvé vált, hogy újfent sor kerüljön egy mélyreható vitára, ahol az érdekelt felek megbeszélhetik a kézműves és kisvállalkozói szektor erősségeit és gyengéit, a szektor előtt álló kihívásokat és azok megoldási lehetőségeit. Ezt érzékelve az Európai Bizottság alelnöke, Verheugen úr 2005. júliusában Paderbornban bejelentette a Bizottság elképzelését, hogy kerüljön megrendezésre a IV. Európai Kézműves Konferencia. Hosszas előkészítő munkálatokat követően a IV. Kézműves Konferencia 2007 tavaszán került megrendezésre Stuttgartban, Németország. A konferencia célja a kézműves és kisvállalkozói szektor munkahelyteremtő és növekedést elősegítő stratégiájának kialakítása volt. A stuttgarti konferenciát két előkészítő konferencia előzte meg, melyeket két új tagállamban, 2006. júniusában Varsóban és 2006. novemberében Budapesten tartottak meg. Ezeknek a konferenciáknak az előkészítésében három fél vett részt, a Vállalkozói Főigazgatóság, az adott ország illetékes minisztériuma, valamint az UEAPME helyi tagszövetsége, mely a magyarországi előkészítő konferencia esetében, Magyarországon az IPOSZ volt.

Az alábbiakban olvashatják a kétnapos IV. Európai Kézműipari és Kisvállalkozói Konferencia elfogadott zárónyilatkozatát:

Az Európai Kézműipari és Kisvállalkozói Konferencia záró nyilatkozata

Stuttgart, 2007. április 16-17

Építve a korábban Varsóban és Budapesten tartott két előkészítő konferencia tapasztalataira, a **4. Európai Kézműipari és Kisvállalkozói Konferencia** a főbb érdekelt feleket a célból hozta össze, hogy beazonosítsák, meghatározzák melyek azok a kihívások, amelyekkel ma Európában a kézműipari és kisvállalkozások szembe találják magukat és melyek azok a lehetőségek, amelyekkel ma élni tudnak.

A kézműves szakmák és a kisvállalkozások Európa gazdasági és szociális felépítményének a szívéét jelentik. Az európai cégek 98%-ának van kevesebb, mint 50 alkalmazottja, és a cégek 90%-a még ennél is kisebb, kevesebb mint 10 alkalmazottjuk van. A kisvállalkozások alkalmazzák az európai munkaerő felét és hozzájárulásuk Európa gazdaságához 40% körüli.

Az Európai Kisvállalkozói Kartára építve, nagyon fontos a kézműipari és kisvállalkozások számára, hogy a „Gondoljunk először a kicsikre” alapelveit valamennyi szakterületen alkalmazzák, minden esetben, mikor elvégzik a jogszabályok felülvizsgálatát, vagy új rendeletet dolgoznak ki. Ez azt jelenti, hogy a kézműipari vállalkozások és a kisvállalkozások jellegzetességeit a döntéshozók teljes mértékben figyelembe veszik, így a rendelet hatásának felmérésekor is.

A kézműves vállalkozások és a kisvállalkozások döntő szerepet kell, hogy játsszanak az EU Növekedési és Munkahelyteremtési Stratégiájának megvalósításában, mely stratégiának célja, hogy Európa sikeres és fenntartható legyen. Még a globalizáció kontextusából nézve is kijelenthetjük, hogy a vállalkozások alapvetően kötődnek helyi gyökereikhez, építenek azokra, és egyben jelentősen hozzájárulnak a helyi fejlődéshez és a társadalmi integrációhoz. Munkahelyeket teremtenek, részt vesznek a szakmai képzésben és biztosítják a speciális know-how átadását és folyamatos javítását, mely know-howt a manuális készségek magas foka, valamint a vállalkozó hangsúlyos részvétele jellemez.

Európa versenyképessége alapvetően a mindenütt érvényre jutó minőségen alapszik, legyen szó az oktatásról, az innovációról, a termékekről, szolgáltatásokról vagy a vállalkozói környezet alakításáról. A kézműipari vállalkozások és a kisvállalkozások kulcsszerepet játszanak ebben a vonatkozásban. Ők a vállalkozói attitűd, az innováció és a kreativitás ösztönzői, hordozói, melyek kulcsalkotóelemei egy modern, a 21. század kihívásainak válaszolni tudó európai gazdaságnak.

Hangsúlyozva annak szükségességét, hogy világosan meg kell érteni, és el kell ismerni a kézműipari vállalkozások és a kisvállalkozások valóságát, a konferencia résztvevői arra a következtetésre jutottak, hogy az alábbi tényezők tehetik versenyképessé a kézműipart és a kisvállalkozói szektort.

1. Fenn kell tartani a rendszeres információ-áramlást és konzultációt a képviselői szervezetek, a tagállamok és az Európai Bizottság között annak érdekében, javítani kell az európai KKV-k gazdasági teljesítményének monitoringját, a meglévő statisztikai adatok és a kézműiparról, kisvállalkozásokról készült elemzések jobb felhasználásával, bátorítani kell a

hálózatosodást a KKV-kel foglalkozó kutatások terén, így módon lehetővé téve azt, hogy a KKV politika eszközei jobban adaptálódjanak ezeknek a vállalkozásoknak a speciális helyzetéhez.

2. Növelni kell a kézműipari és kisvállalkozások számára rendelkezésre álló szakmai készségek szintjét, valamint ezeket a vállalkozásokat vonzóbbá kell tenni a fiatalok szemében. Ezt a következő akciókon keresztül lehet elérni, megvalósítani:
 - A szakképzésben, a szakoktatásban a szakmai képesítések átláthatóságának és kölcsönös elismerésének javításával¹, valamint, hogy nagyobb hangsúlyt adunk a duális oktatási rendszernek, a gyakorlati képzésnek;
 - A kézműiparban és a kisvállalkozói szektorban dolgozó fiatalok mobilitásának megkönnyítésével és bátorításával, például az Egész életen át tartó tanulás programján belül a Leonardo da Vinci program jobb felhasználásán keresztül az, különös tekintettel a gyakornokok cseréjére, megkönnyíteni és ösztönözni a tudás- és kompetencia transzfert a kézműiparban és a kisvállalkozói szektorban, valamint a felsőoktatási intézmények és a kisvállalkozások közötti együttműködés erősítésével;
 - A vállalkozóiság beintegrálásával az általános és műszaki oktatási programokba, figyelembe véve az egyes tagállamokban a szakképzés terén kifejlesztett legjobb gyakorlatokat, valamint a kézműipari, kisvállalkozói vezetők vezetési kapacitásainak javításával;
 - Bátorítani kell a kézműveseket és kisvállalkozás tulajdonosokat, gyakornokokat, hogy folyton fejlesszék szakmai készségeiket, javítsák különösen nyelvi és számítástechnikai tudásukat, és biztosítani kell azt, hogy az ő speciális igényeiket figyelembe vegyék az Egész életen át tartó tanulás programjának megvalósításakor, emellett bátorítani kell a kézműipari vállalkozásokra és a kisvállalkozásokra adaptált képzési stratégiák jó gyakorlatainak cseréjét.
3. A kézműipari és kisvállalkozások számára lehetővé kell tenni, hogy éljenek a változó világ által felkínált valamennyi lehetőséggel, így a demográfiai, környezeti és biztonsági változások által generáltakal is. Meg kell könnyíteni számukra az új vagy innovatív termékek és szolgáltatások létrehozását, és segíteni kell őket abban, hogy egyenlő alapon versenyezzenek a nagyvállalkozásokkal. Ezt a célkitűzést a következő módokon lehet elérni:

¹ Különösképpen az olyan közös eszközök kifejlesztésével és megvalósításával, mint az Egész életen át tartó tanulás Európai Képesítési Keretrendszere (EQF) és az Európai Szakképzési és Oktatási Kredit Rendszer (ECVET)

- Ki kell nyitni, fel kell szabadítani azt a mérhetetlenül nagy potenciált, amit az Egységes Piac kínál a kézműipari és kisvállalkozásoknak, aktív szereplővé téve őket az Egységes Piacon belül, ideértve a határon átnyúló régiókat is és bátorítani, segíteni kell őket, hogy élni tudjanak a harmadik országok piaci által kínált lehetőségekkel, például piaci monitoring, támogató programok vagy megfelelő, a vállalkozás nemzetközi szinten való megjelenését szolgáló eszközök biztosításával;
- El kell ismerni a kézműipar és kisvállalkozások hozzájárulását az innováció valamennyi formájához (gondolva itt a nem technikai jellegű innovációra is) és ezért támogatni kell az innováció megértését és elterjedését, bátorítva a technológia transzfert, növelve a szellemi tulajdonjoggal kapcsolatos témák ismeretét és megkönnyítve az új termékek, szolgáltatások piacon való megjelenését;
- Bátorítani kell a kézműipari és kisvállalkozásokat, hogy kapcsolódjanak be a regionális kluszterek és egyéb együttműködési formák tevékenységébe, mely együttműködések az innováció és a versenyképesség hajtóerejeként működnek és amelyek segíthetik a kézműipari és kisvállalkozásokat a más cégekkel, egyetemekkel való közös munkában, ily módon kínálva számukra új lehetőségeket;
- Biztosítani kell a kézműipari vállalkozásoknak és a kisvállalkozásoknak a szabványosítási folyamatban való nagyobb részvételét, mely lehetővé teszi, hogy e vállalkozások igényei is legyenek figyelembe véve a szabványok kidolgozásánál, így például a kis szériában gyártott vagy akár egyedi darabok esetében. Széles körben terjeszteni kell a szabványosítással kapcsolatos információkat, és segíteni kell e cégeket a szabványok alkalmazásában, például egyszerűsített kézikönyvek, útmutatók terjesztésével, olyan szakértők képzésével, akik segíteni tudják a kézműipari és kisvállalkozásokat a szabványok alkalmazásánál; az akkreditációs és tanúsítási folyamatoknál figyelemmel kell lenni a KKV-k igényeire és erőforrásaira;
- Ösztönözni kell a kézműipari és kisvállalkozások számára jól használható garancia rendszerek létrejöttét, mi által könnyebbé válik számukra a fejlődésüket segítő kölcsönök elnyerése, ideértve a mikrohitelket is, valamint figyelemmel kell lenni az új finanszírozási formákra, melyek kombinálják a törzstőke és kölcsön finanszírozás jellegzetességeit (az ún. „mezzanine finanszírozás”);

4. Biztosítani kell, hogy a kézműipari és kisvállalkozások számára megfelelőek legyenek a feltételek, és megfelelőek legyenek a támogatási formák ahhoz, hogy

virágozni tudjanak és fejleszteni tudják azt az üzleti környezetet, amelyben működnek. Ezt a következők megvalósításán keresztül lehet elérni:

- Olyan akciókat kell kezdeni, melyek a 2007. márciusi Európa Tanács ülésének a jogszabályokból adódó adminisztrációs költségek csökkentéséről hozott határozatait közvetlenül előnyössé teszik a kézműipari és kisvállalkozások számára.
- A kézműipari és kisvállalkozások számára könnyebbé kell tenni a törvényalkalmazását, és ahol lehetséges speciális intézkedésekre kell javaslatot tenni, hogy enyhítsenek a jogszabályokból számukra adódó terheken; ezzel egyidőben meg kell könnyíteni hozzáférésüket az olyan támogatási programokhoz, mint a Strukturális Alapok vagy a 7. Kutatási és Fejlesztési Keretprogram; felhasználva ez utóbbi felülvizsgálatának tapasztalatait a KKV-k számára kialakítandó legmegfelelőbb költségvetés kialakításához.
- Használni kell az EU hamarosan létrejövő üzlettámogató hálózatát, hogy biztosítani lehessen a megfelelő információkhoz, valamint a kézműipari és kisvállalkozások számára elérhető támogatásokhoz való könnyű hozzáférést. Bátorítani kell az e hálózat és a meglévő EU-s, nemzeti és regionális szintű támogató struktúrák közötti szoros együttműködést azzal a céllal, hogy garantált legyen az üzleti támogatás minősége, teljessége és következetessége.
- Meg kell könnyíteni a környezetvédelmi jogszabályoknak való megfelelést és ki kell hangsúlyozni az e terület által kínált lehetőségeket (adaptációja, például az EMAS rendszernek a kézműipari és kisvállalkozások igényeihez), valamint bátorítani kell a környezeti teljesítmények és az energia hatékonyság javulását, olyan pénzügyi és kincstári eszközökön keresztül, melyek igazodnak a kézműipari és kisvállalkozások igényeihez.
- Elő kell segíteni az együttműködést a kézműipari és kisvállalkozások között, és bátorítani kell az őket képviselő szervezeteket az új tagállamokban, hogy fejlesszék szolgáltatási körüket, tevékenységeiket, többek között az európai társ-szervekkel folytatott kooperációjuk területén is.
- Jobban el kell ismerni a kézműipari és kisvállalkozásoknak a felelős vállalkozói magatartás terén véghezvitt eredményeit, és bátorítani kell őket arra, hogy önkéntes alapon fejtsenek ki nagyobb aktivitást ezen a

területen. Ez a bátorítás, ösztönzés megvalósulhat tudatosság növelő akciók vagy speciális kiadványok megjelentetésén keresztül.

Nagyon reméljük, hogy a kézműves vállalkozások és a kisvállalkozások speciális jellemvonásait elismerik majd a politikai döntéshozatal valamennyi szintjén és arra sürgetjük a regionális, a nemzeti és az európai hatóságokat, a kézműipari és kisvállalkozói érdekképviselőket, valamint magukat a vállalkozókat, hogy gondolják végig ezeket a következtetéseket és ültessék át azokat konkrét tevékenységekké, mindenki a saját kompetenciájának megfelelő területen.

Arra kérjük a soros EU-s elnökséget, hogy vegye figyelembe ezeket a következtetéseket; hogy azokról tájékoztassa az Európa Tanácsot; valamint kérje fel a tagállamokat és az Európai Bizottságot, hogy a jövőben elindítandó politikai kezdeményezéseiket e következtetések alapján, azok figyelembe vételével tegyék meg, különösen mikor felülvizsgálják a „Modern KKV politikát”.

Megállapodtunk abban, hogy a lehető legszélesebb körben informáljuk a közvéleményt ezekről az erőfeszítésekről, valamint hogy minél szélesebb körben növeljük annak ismertségét, hogy a kézműipar és a kisvállalkozások milyen jelentős mértékben járulnak hozzá a gazdaság egészéhez, és azon belül is a társadalmi kohézióhoz, a helyi fejlődéshez és a fenntartható termeléshez.